

Konu 8: Osmanlı-Rus ilişkileri

18. yüzyılın ilk askeri cephesi Rusya ile yaşandı. Rusya 1700 İstanbul Antlaşmasından pek memnun değildi, fakat tek başına Osmanlılar ile de mücadele etmek istemiyordu. Rusya bu dönemde kuzeye yöneldi ve İsveç ile mücadeleye girişti. 1700-1721 tarihleri arasında İsveç ile Büyük Kuzey Savaşı'nın liderliğini üstlendi (Great Northern War). Savaşın ortalarına doğru Osmanlılar bu mücadeleye dahil oldu. 1709'da Poltova Muharebesi'nde İsveç Kralı XII, Şarl (Demirbaş Karl) Çar I. Petro'ya mağlub oldu. Şarl ve Kazak Hatmanı Mazepa Osmanlı Devleti'ne sığındı. Osmanlı Devleti savaş yanlısı değildi fakat sadarete Baltacı Mehmed Paşa'nın getirilmesiyle işler değişti. Rusya Balkanlardaki Ortodoks halkı Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtıyor, İstanbul Antlaşması'na aykırı olarak Dinyeper ve Azak'ta kaleler ile donanma yaptırıyor, Kırım ve diğer sınırlarda tecavüzlerde bulunuyordu ayrıca. Eflak ve Boğdan'ın desteğini alan Rusya Şarl'ı bahane ederek saldırıya geçti, Kırım ile Kazaklar Osmanlı'nın yanında Rusya'ya karşı birleşmişti. Ruslar Boğdan Voyvodasının da desteğiyle Ukrayna üzerinden Yaş'tan Prut Nehri'ni takip ederek güneye doğru ilerliyordu. Kırım-Kazak ve İsveç birlikleri Rusları farklı cephelerden kuşattı. Sıkıştırılan I. Petro elçilerle haber göndererek barış istedi, Osmanlı tarafında uzun müzakereler Kırım ve İsveç karşıtlığına rağmen 23 Temmuz 1711'de Prut Antlaşması imzalandı. Ruslar işgal ettikleri topraklardan çekilecek, sınır kale ve istihkamlarını yıkacak, Osmanlı'nın iç işlerine karışmayacak, Kazaklara müdahale etmeyecek, Kırım Hanı'na vergi verecek, Rus tüccarı Osmanlı ülkesinde ticaret yapacak fakat elçi bulunduramayacaktı. Şarl'ın ülkesine serbestçe gitmesine izin verecekti. Karlofça'nın izlerini silmek isteyen devlet ilk etapta Ruslar'ı mağlup etmiş, bu başarı şuur altında yatan olumsuzluklar için bir nebze de olsa iyi gelmişti.